

Tájékoztató a munkaerő-kölcsönzési tevékenységről

A munkaerő-kölcsönzői tevékenységet a többször módosított Munka Törvénykönyvének (1992. évi XXII. Törvény, továbbiakban: Mt.) XI. fejezete, valamint a módosított 118/2001. (VI. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: rendelet) szabályozza.

I.

Munkaerő-kölcsönzési fogalom szabályozása:

A munkaerő-kölcsönzés fogalmát az Mt. 193/C. § a. pontja határozza meg.

A munkaerő-kölcsönzés olyan tevékenység, amelynek keretében a kölcsönbeadó a vele kölcsönzés céljából munkaviszonyban álló munkavállalót ellenérték fejében munkavégzésre a kölcsönvevőnek átengedi.

Kölcsönbeadó az a munkáltató, aki a vele kölcsönzés céljából munkaviszonyban álló munkavállalót munkavégzésre, kölcsönzés keretében a kölcsönvevőnek átengedi és a munkáltatói jogait, illetve kötelezettségeit a kölcsönvevővel megosztva gyakorolja.

A **kölcsönbeadó** tehát a munkavállalóval, a későbbiekben történő kikölcsönzés céljából, munkaszerződést köt. A kölcsönbeadó gyakorolja munkaviszony létrejöttével, megszüntetésével kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket a munkavállaló tekintetében.

Ha a munkaerő-kölcsönzés külföldi munkavégzésre irányul a munkavégzés helye szerinti ország vonatkozó jogszabályai az irányadóak azzal, hogy a kiutazást csak akkor lehet megkezdeni, ha a munkavégzés helyén irányadó jog szerint engedélyek beszerzése megtörtént.

Kölcsönvevő az a munkáltató, aki a kölcsönzés keretében átengedett munkavállalót foglalkoztatja és munkáltatói jogait, illetve kötelezettségeit a kölcsönadóval megosztva gyakorolja. Kölcsönvevő bármelyik munkáltató lehet.

A kölcsönbeadó és a munkavállaló munkaszerződésének kötelező tartalma:

- annak ténye, hogy a munkaszerződés kölcsönzés céljából jön létre,
- a munkavállaló személyi alapbére,
- a munkavégzés jellege vagy munkakör.

A kölcsönbeadó és a kölcsönvevő szerződésének kötelező tartalma:

- a munkaerő-kölcsönzés időtartama,
- munkavégzés helye,
- elvégzendő munka jellege,
- természetbeni munkabér, illetve juttatás esetén – ha ezeket a kölcsönbevevő biztosítja – ezek ellentételezését.

Mindkét szerződést kötelező írásba foglalni.

A külön jogszabály szerinti alkalmi munkára munkaerő-kölcsönzés céljából munkaviszonyt létesíteni nem lehet.

Semmis a munkavállaló és a kölcsönbeadó között létrejött olyan megállapodás, amely

- a) a munkaviszony megszűnése, illetve megszüntetése után a kölcsönvevővel való jogviszony létesítési tilalmat vagy korlátozást ír elő;
- b) alapján a munkavállalónak a kölcsönbeadó javára díjazást kell fizetni, ha a kölcsönvevővel kíván jogviszonyt létesíteni.

A kölcsönzés során a munkáltatói jogokat a kölcsönbeadó és a kölcsönvevő megosztva gyakorolják, megállapodásuk szerint. A kölcsönbeadó gyakorolja munkaviszony létrejöttével, megszüntetésével kapcsolatos jogokat és kötelezettségeket a munkavállaló tekintetében.

A munkavállalóra a kölcsönvevőnél irányadó munkarendre, munkaidőre, pihenőidőre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

A kölcsönbeadó munkabér-fizetési kötelezettségét nem érinti, ha a kölcsönvevő a kölcsönbeadónak járó díjat nem fizette meg. A kölcsönbeadót terheli a munkaviszonnyal összefüggő valamennyi, a munkáltatót terhelő bevallás, adatszolgáltatási, levonási, befizetési kötelezettség teljesítése.

Ha a munkaviszony nem kölcsönzés céljából jött létre, a munkaszerződés nem módosítható annak érdekében, hogy a munkáltató a munkavállalót kölcsönzés keretében foglalkoztassa.

A kölcsönbeadó és a kölcsönvevő közötti jogviszonyt, a kölcsönbeadó és a munkavállaló között fennálló munkaviszony, a munkaviszony megszüntetése, a munkaviszony jogellenes megszüntetése, szabadság kiadása, kártérítési felelősség részletes szabályait az Mt. 193/G-193/O §-ai tartalmazzák.

II.

A munkaerő-kölcsönzői tevékenység folytatásának feltételei

Munkaerő-kölcsönzési tevékenységet végezhet:

- az a vállalkozás, amely EGT-államban székhellyel rendelkezik és a rá irányadó tagállam joga szerint munkaerő-kölcsönzést folytathat, vagy

- a belföldi székhelyű a tagok korlátolt felelősségével működő gazdasági társaság, vagy – a vele tagsági viszonyban nem álló munkavállalók vonatkozásában – szövetkezet folytathat akkor, ha az Mt-ben és a rendeletben (egyéb jogszabályban) foglalt feltételeknek megfelel, és a székhelye szerint illetékes munkaiügyi központ központi szervezeti egysége nyilvántartásba vette.

Munkaerő-kölcsönzési tevékenységet, 2011. augusztus 1. napjától kezdődően, már nem csak belföldi székhelyű korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság, közös vállalat, és szövetkezet végezhet, hanem EGT tagállamban honos vállalkozás is.

A nyilvántartásba vétel feltételei:

1. a kérelmezőt a cégjegyzékbe bejegyezték és a létesítő okirata a munkaerő-kölcsönző tevékenységet tartalmazza,
2. a kérelmezőnek vagy az általa foglalkoztatott legalább egy személynek a kormányrendelet 1. mellékletében meghatározott képesítése, gyakorlata van,
3. a kérelmezőnek a tevékenység gyakorlásához megfelelő irodahelyiség áll rendelkezésre,
4. a kérelmező letétbe helyezett vagyoni biztosítékkal rendelkezik,

A vagyoni biztosíték pénzbeli letét, amelynek összege kétfélmillió forint. A vagyoni biztosítékot pénzügyi intézménnyel kötött letéti szerződéssel kell igazolni, melynek az alábbi rendelkezéseket kell tartalmaznia:

- a letét kizárólag munkaerő-kölcsönzés során keletkezett, a munkavállaló részéről felmerülő kártérítési igény kielégítésére használható fel,
- a pénzügyi intézmény a letét terhére a munkavállaló részére a fenti pont szerinti kártérítést a munkaerő-kölcsönző kártérítési kötelezettségét megállapító jogerős bírói ítélet vagy a feleknek a kártérítésre irányuló egyezsége alapján fizet,

- *a letét bármely okból való megszűnése esetén a kifizetés összegéről és időpontjáról a pénzügyi intézmény munkaerő-kölcsönzőt nyilvántartó munkaügyi központot és a munkaerő-kölcsönzőt a kifizetéstől számított három munkanapon belül írásban tájékoztatja.*

A kölcsönbeadónak a felhasznált vagyoni biztosítékot a kifizetést követő harminc napon belül pótolni kell. Ennek megtörténtét legkésőbb a pótlásra megállapított határidő utolsó napján (30. nap) a munkaügyi központban igazolnia kell.

A nyilvántartásba vételi kérelmet a Korm. rendelet 3. mellékletében meghatározott formanyomtatványon kell benyújtani, a székhely szerint illetékes munkaügyi központnál.

A kérelemhez a következő mellékleteket kell csatolni:

- 3 hónapnál nem régebbi cégkivonatot, illetve bírósági nyilvántartásba vételről szóló jogerős bírósági határozatot, vagy hiteles másolatát, valamint aláírási címpéldányt, egyéni vállalkozó esetén az egyéni vállalkozókról vezetett nyilvántartásba történő bejegyzés igazolását.
- A munkaerő-kölcsönző tevékenységet tartalmazó létesítő okirat (társasági szerződés, alapító okirat, alapszabály) 3 hónapnál nem régebbi hitelesített kivonatát.
- Az előírt képesítést, gyakorlatot bizonyító oklevél hiteles másolatát, szükség szerint a gyakorlati időre vonatkozó igazolás (működési bizonyítvány), valamint e képesítéssel rendelkező személy foglalkoztatása érdekében kötött szerződés.
- Az irodahelyiség használati jogát biztosító okirat hiteles másolatát.
- Pénzügyi intézménnyel kötött eredeti letéti szerződést a vagyoni biztosítékról.

A munkaerő-kölcsönzési tevékenység nyilvántartásba vételével kapcsolatos eljárásért a kérelmezőnek államigazgatási eljárási illetéket kell fizetnie. A kérelmezőnek az illetékekről szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény 28. §-ának (1) bekezdésében és 29. §-ának (1) bekezdésében megállapított **2.200. - Ft összegű illetéket a formanyomtatványon illetékbélyegben kell lerónia.**

A tevékenység megkezdése:

A munkaerő-kölcsönző a tevékenységét csak a munkaügyi központ nyilvántartásba vételéről szóló határozatának jogerőre emelkedését követően kezdheti meg.

A határozat kihirdetésekor a munkaerő-kölcsönző nyilatkozatban lemondhat fellebbezési jogáról. A postai úton kézbesített határozat akkor válik jogerőssé, ha a fellebbezésre nyitva álló határidőben (kézbesítéstől számított 15 nap) fellebbezést nem nyújt be a kérelmező. A határidő lejártá előtt az ügyfél a munkaügyi központnál személyesen vagy írásban lemondhat fellebbezési jogáról, így tevékenységét a fellebbezési határidő lejártá előtt elkezdheti a jogerős határozat alapján.

A nyilvántartásba vételről kiállított határozatot az irodahelyiségében jól látható helyen ki kell függeszteni.

A tevékenység gyakorlása:

- A munkaerő-kölcsönző a nyilvántartásba vételről rendelkező határozat számát az üzleti kapcsolataiban, hirdetéseiben, levelezésében folyamatosan köteles használni.

Tilos munkavállaló kölcsönzése:

- jogszabály által meghatározott tilalomba ütköző munkavégzésre,
- a kölcsönvevő olyan munkahelyén, illetve telephelyén történő munkavégzésre, ahol sztrájk van, a sztrájkot megelőző egyeztetés megkezdésétől a sztrájk befejezéséig,

- ha a kölcsönvevőnél a munkavállaló munkaviszonya – a munkáltató működésével összefüggő okra alapozott rendes felmondásával, illetve a próbaidő alatt azonnali hatályú megszüntetésével legfeljebb 6 hónapja szűnt meg.

Tájékoztatási kötelezettség

A munkaerő-kölcsönzőnek a munkavállalóval szemben fennálló tájékoztatási kötelezettségét az Mt. 193/H. § (3) bekezdése szabályozza.

A kölcsönvevőnek a kölcsönbeadóval szemben fennálló tájékoztatási kötelezettségét az Mt. 193/G § 2. bekezdése szabályozza.

Bejelentési kötelezettség

A munkaerő-kölcsönzőnek nyolc napon belül be kell jelenteni a nyilvántartást vezető munkaügyi központnak, ha

- a nyilvántartásba vételéhez, valamint a tevékenysége folytatásához szükséges feltételekben (telephelyében, szervezeti formájában stb.) vagy a székhelyében változás következett be, továbbá
- a munkaerő-kölcsönzői tevékenységét megszüntette.

Adatszolgáltatási kötelezettség

A kölcsönbeadónak a tárgyévi tevékenységéről a tárgyévet követő év január 31-éig a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat honlapján közzétett adatlapon, telephelyenként a következő adattartalmú adatszolgáltatást kell elkészítenie:

a) a munkaerő-kölcsönző cégre vonatkozó adatok:

- irodák száma Magyarországon;
- alkalmazottak száma;
- nettó árbevétel (millió forintban) állománycsoport szerint [a kölcsönzött munkavállalókra vetítve (külföld, belföld együtt)] és nemzetgazdasági ágazat szerint;
- az ügyfelek által átvett dolgozók száma;
- az adatbázis nagysága;

b) a kölcsönzés keretében foglalkoztatott munkavállalók száma a kölcsönzés céljából létesített munkaviszony határozatlan vagy határozott időtartama szerint, a foglalkoztatás irányának megadásával (belföld, külföld) a következő bontásban:

- állománycsoportonként, korcsoportonként, nemenként, foglalkozásonként, továbbá iskolai végzettség szerint;
- a munkavállalók részére kifizetett éves keresettömeg;
- a foglalkoztatott munkavállalók által a kölcsönvevőnél teljesített munkanapok száma (napi 8 órával számolva);
- a teljes és részmunkaidőben foglalkoztatottak létszáma;
- a közhasznú kölcsönző tájékoztatást köteles adni a lebonyolított képzésekről, valamint a nyújtott mentori szolgáltatásról;

c) a belföldi és a külföldi kölcsönvevők száma ágazati bontásban;

d) a külföldi kölcsönvevők száma, ágazata országokénti bontásban.

III.

Törli a munkaügyi központ a munkaerő-kölcsönzőt a nyilvántartásból, ha:

A munkaügyi központ a munkaerő-kölcsönzőt eltiltja a tevékenység folytatásától, és egyidejűleg törli a nyilvántartásból, ha

- a nyilvántartásba vétel feltételeivel nem rendelkezik,
- a vagyoni biztosítékot az előírt határidőben nem pótolta,

- adatszolgáltatási kötelezettségének felszólítás ellenére nem, vagy nem az előírt tartalommal tesz eleget,
- a Munka Törvénykönyve (Mt.) szabályainak többszöri megszegésével folytatja tevékenységét. [R. 16. § (1) a) pont]

A munkaügyi központ a munkaerő-kölcsönzöt törli a nyilvántartásból (tevékenység folytatásától való eltiltás nélkül), ha

- tevékenységének megszüntetését bejelentette,
- jogutód nélkül megszűnt. [R. 16. § (1) b) pont]

Ha a munkaerő-kölcsönzöt azért törölték a nyilvántartásból, mert kölcsönzési tevékenységét az Mt. szabályainak többszöri megszegésével folytatja, a munkaerő-kölcsönző legkorábban csak a törlést elrendelő határozat jogerőre emelkedését követő egy év elteltével vehető újra nyilvántartásba.

Együttműködés

A munkaügyi központ és a kölcsönbeadó tevékenységük során együttműködik.

Az együttműködés eszközei különösen:

- a rendszeres szakmai kapcsolattartás,
- munkaerő-piacra vonatkozó információk cseréje,
- 30/2000. (IX. 15.) GM rendeletben meghatározott hirdethető és közvetíthető álláshelyekre vonatkozó adatok cseréje,
- a munkatársak közös képzési lehetőségének biztosítása,
- megállapodások a munkaerő-piaci helyzet javítása érdekében.

IV.

A közfoglalkoztatásra irányuló munkaerő-kölcsönzésre vonatkozó sajátos szabályok¹

A rendelet 2011. szeptember 1. napján hatályba lépett új szabályai értelmében – a kölcsönzés céljára létrejött munkaviszonyon alapuló munkaerő-kölcsönzés mellett – egy új jogintézmény, a *közfoglalkoztatásra irányuló munkaerő-kölcsönzés* került bevezetésre.

A közfoglalkoztatásra irányuló munkaerő-kölcsönzés – a fentiekől eltérően – olyan tevékenység, amelynek alapja nem munkaviszony, hanem közfoglalkoztatási jogviszony.

Közhasznú kölcsönző lehet helyi vagy kisebbségi önkormányzat, illetve ezek társulása, valamint a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény 2. § (1) bekezdés h)-j) pontjában foglaltak kivételével a közhasznú szervezet.

A közhasznú kölcsönző közfoglalkoztatási jogviszonyban álló közfoglalkoztatottakat csak a közfoglalkoztatásról szóló törvényben meghatározott közfoglalkoztató részére kölcsönözhet. A közhasznú kölcsönző által kölcsönbeadott közfoglalkoztatott nem foglalkoztatható olyan munkakörben, melynek ellátására törvény közalkalmazotti, közszolgálati vagy kormánytisztviselői jogviszony létesítését írja elő.

A közfoglalkoztatásra irányuló munkaerő-kölcsönzésre az alábbi eltéréssel vonatkoznak a fent hivatkozott rendelkezések.

A tevékenység folytatását a közhasznú kölcsönző székhelye szerint illetékes munkaügyi központ akkor engedélyezi, ha az megfelel a nyilvántartásba vétel (fentebb részletezett)

¹ Részletesen lásd külön tájékoztatónkat!

feltételeinek, továbbá a közhasznú kölcsönző a 30/2000. (IX. 15.) GM rendeletben előírt feltételeknek megfelelő mentort alkalmaz.

A közfoglalkoztatásra irányuló munkaerő-kölcsönzési tevékenység engedélyezésének nem feltétele az, hogy a közhasznú kölcsönző letétbe helyezett vagyoni biztosíték rendelkezésre állását biztosítsa, letéti szerződést mutasson be, továbbá vagyoni biztosíték pótlási kötelezettsége sem terheli.

Közhasznú kölcsönző a közfoglalkoztatottak tekintetében külföldre irányuló munkaerő-kölcsönzési tevékenységet nem folytathat!

Bővebb felvilágosítás kérhető:

Baranya megyei székhellyel rendelkező cégek esetén:
Mészárosné dr. Iharosy Margit, 7621 Pécs, Király u. 46. telefon:72/506 832

Somogy megyei székhellyel rendelkező cégek esetén:
Dr. Maczó András, 7400 Kaposvár, Fő u. 37-39. telefon: 82/505-500

Tolna megyei székhellyel rendelkező cégek esetén:
Mészáros Márta, 7100 Szekszárd, Szent István tér 11-13. telefon: 74/505-685

2011. szeptember 5.